

Uznesenie Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 58/2025-MZ zo dňa 07.02.2025

K bodu:

Diskusia

Kontrola na zasadnutie mestského zastupiteľstva dňa 26.06.2025

I

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

o d p o r ú ě a primátorovi mesta Nitra

pre zabezpečenie rozvoja a trvalo udržateľného spôsobu financovania verejnej autobusovej dopravy zadať odboru dopravy spracovanie informatívnej správy, ktorá bude okrem iného obsahovať:

- výsledky sčítania cestujúcich za rok 2024 na linkách resp. spojoch, na ktorých boli nasadené vozidlá mestskej autobusovej dopravy (MAD) vybavené sčítačmi cestujúcich,
- prehľad tržieb, nákladov a doplatkov na prevádzku MAD za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2024,
- návrh systému sčítania cestujúcich vo všetkých vozidlách verejnej autobusovej dopravy a možnosti jeho financovania,
- návrhy optimalizácie dopravnej obslužnosti MAD s cieľom zvýšenia jej efektívnosti,
- návrhy na trvalo udržateľný spôsob financovania verejnej autobusovej dopravy s ohľadom na úpravu sadzby cestovného,
- podmienky aktualizácie plánu dopravnej obslužnosti

T: MZ v mesiaci apríl

NT: 01.06.2025

K: MZ

Z: vedúci odboru dopravy

Plnenie uvádzame na nasledujúcej strane.

II.

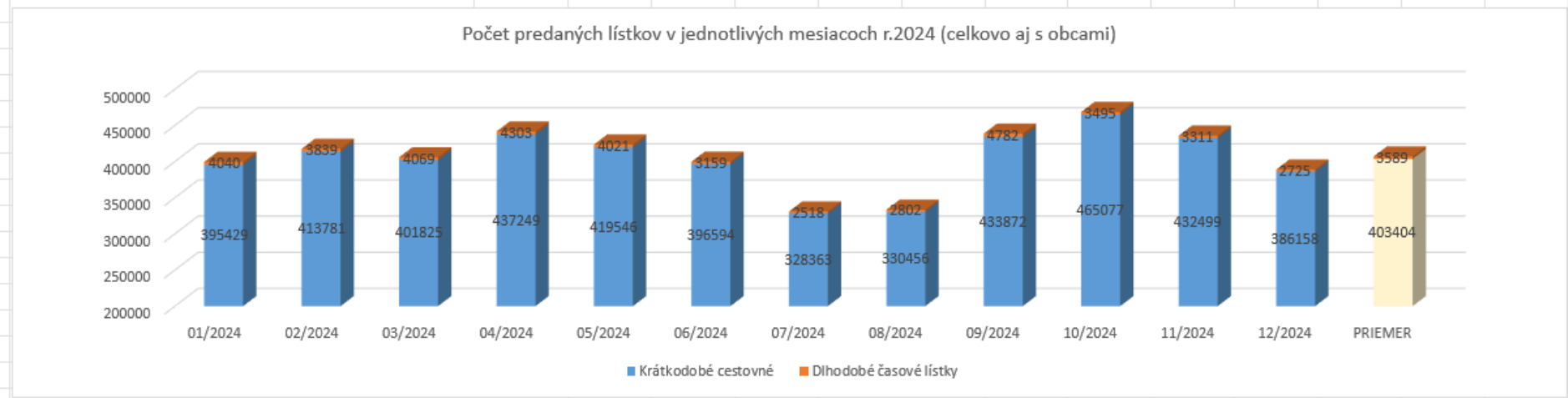
Plnenie:

Za Odbor dopravy v rámci plnenia uznesenia č. 58/2025-MZ zo dňa 07.02.2025 si dovoľujeme uviesť nasledovné údaje:

Počet predaných cestovných lístkov:

Pri posudzovaní je potrebné brať na zreteľ fakt, že pri dlhodobých časových lístkoch vykonal cestujúci na 1 lístok (1x transakcia nákupu) neobmedzené množstvo jazd.

Počet predaných lístkov v ks/mesiac (celkovo aj s obcami)	01/2024	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024	11/2024	12/2024	PRIEMER
Krátkodobé cestovné	395429	413781	401825	437249	419546	396594	328363	330456	433872	465077	432499	386158	403404
Dlhodobé časové lístky	4040	3839	4069	4303	4021	3159	2518	2802	4782	3495	3311	2725	3589

Počet prepravených cestujúcich:

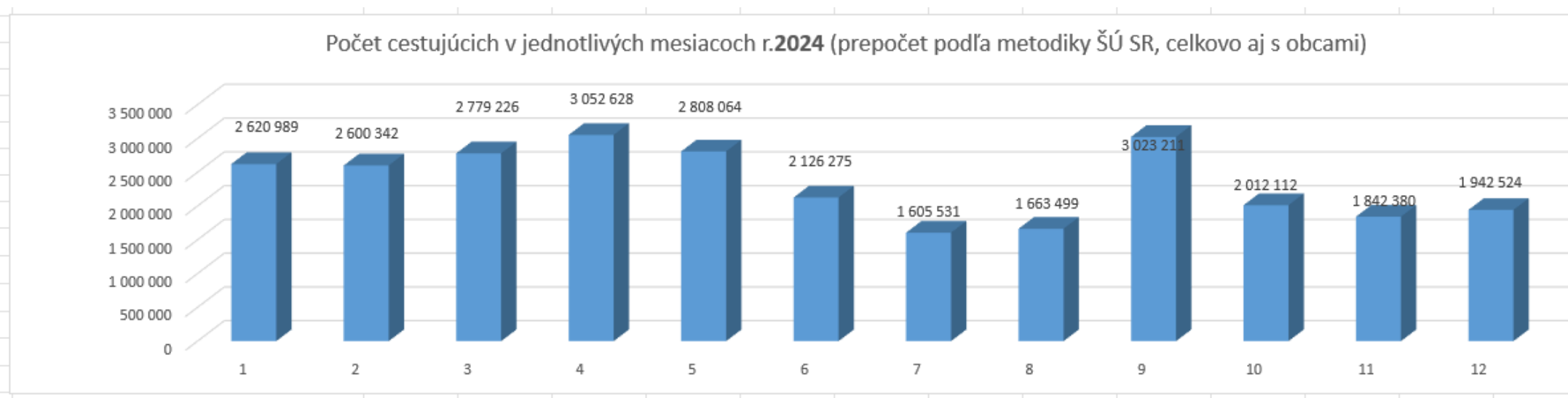
Na výpočet bola použitá oficiálna metodika Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktorú používajú aj ostatné dopravné podniky, pri ktorej sa napr. pri mesačných lístkoch počíta s 90ks jazdami, pri štvrtročnom s 270ks, polročnom s 540ks a pri ročnom lístku s 1080ks vykonaných jazd.

V minulosti (pri dopravcovi Arriva) sa používala iná (vlastná) metodika. Pri starom tarifnom systéme bola povinnosť vždy pri nástupe do vozidla priložiť dopravnú kartu aj pri prestupe medzi spojmi. Tým sa dal zaznamenať nastupujúci cestujúci. Treba však zdôrazniť, že napriek

povinnosti, množstvo cestujúcich s predplateným cestovným lístkom tento neprikladali a teda neboli započítaní ani v predchádzajúcich štatistikách. Rovnako cestujúci s 60min. prestupným lístkom od vodiča a cestujúci s SMS cestovným lístkom boli v minulosti pri prestupoch započítaní iba jedenkrát a teda pôvodná metodika úplne neodrzadlovala skutočný stav ani vtedy. Pôvodná metodika je v súčasnosti už úplne nepoužiteľná, nakoľko s novou tarifou od r.2022 odbudla cestujúcim povinnosť „pípnuť sa“ okrem cestujúcich, ktorí si lístok kupujú po nástupe do vozidla, v odbavovacom zariadení pri dverách pri prvom nástupe v rámci platnosti lístka.

Odstránenie tejto povinnosti malo za následok tieto pozitívne efekty:

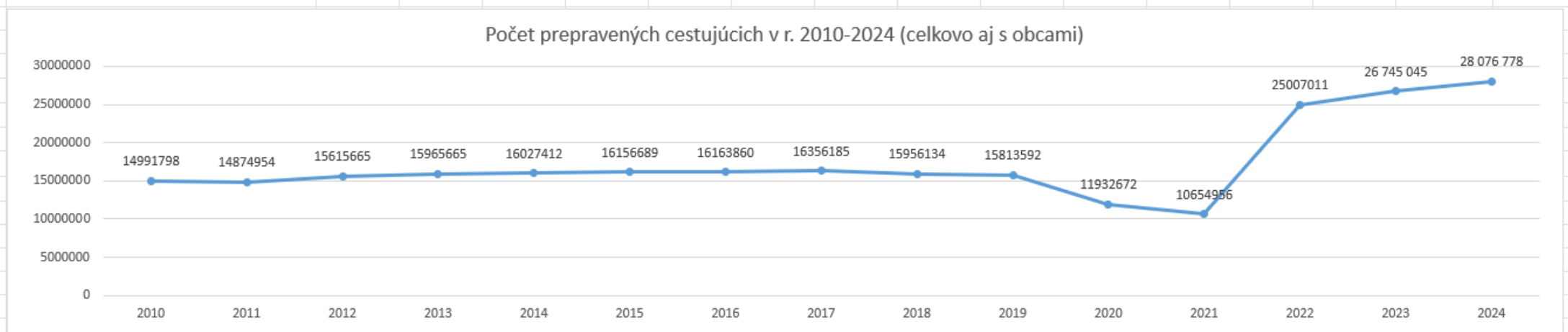
- zvýšenie pohodlia cestujúcich,
- pozitívny ohlas cestujúcich,
- zvýšenie atraktivity MHD,
- urýchlenie nástupu a výstupu na zastávke,
- dodržiavanie grafikonu a zníženie času prípadných meškaní,
- zníženie zbytočných prestojov na zastávke,
- šetrenie pohonných hmôt,
- šetrenie nákladov na vykurovanie a chladenie.

SPOLU za r.2024: 28 074 778 cestujúcich. Nárast v porovnaní s rokom 2023 je o +5%.

Porovnanie počtu cestujúcich v r.2010-2024 (do r.2021 používaná vlastná metodika spočítavania a od r.2022 metodika Štatistického úradu SR):
 Zníženie počtu prepravených cestujúcich v rokoch 2020 a 2021 bolo spôsobené reštrikciami vo verejnej doprave v súvislosti s Covidom.

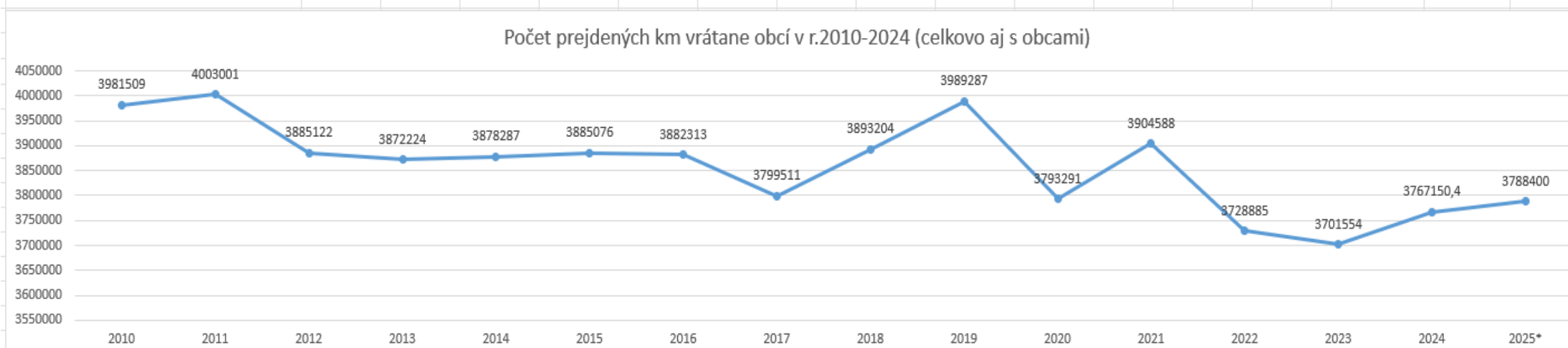
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet prepravených cestujúcich (roky)	14991798	14874954	15615665	15965665	16027412	16156689	16163860	16356185	15956134	15813592	11932672	10654956	25007011	26 745 045	28 076 778

Porovnanie počtu prejdenných km v r.2010-2024:

Ako možno vidieť na grafe nižšie, výkony v roku 2024 sa pohybovali iba na úrovni 95 % priemeru rokov 2010-2022.

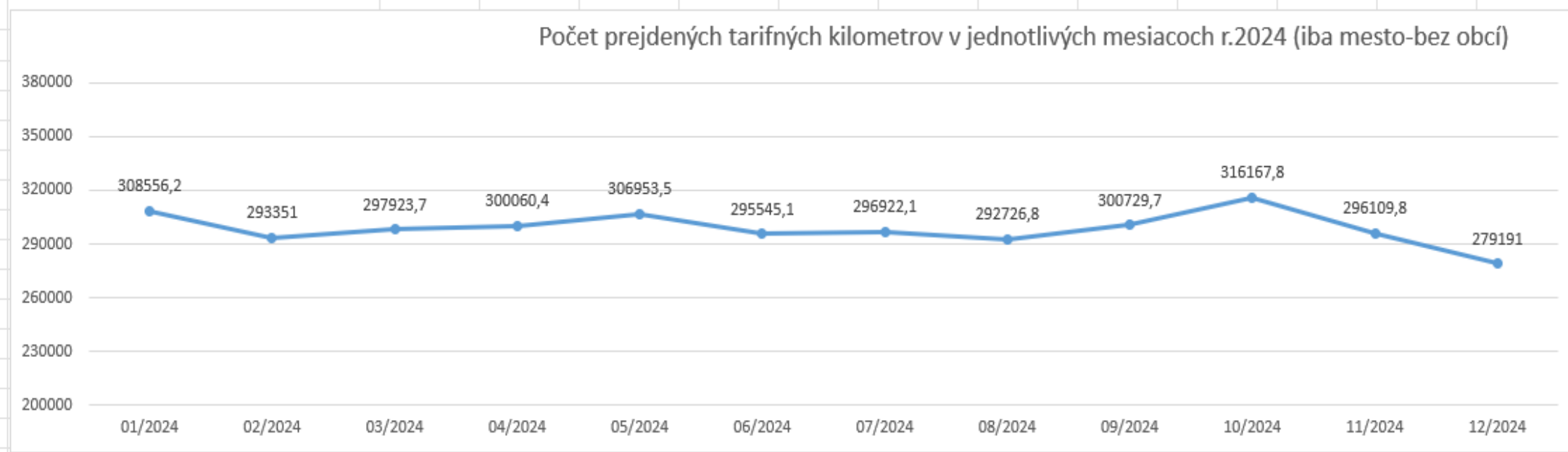
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Počet prejdenných km vrátane obcí (roky)	3981509	4003001	3885122	3872224	3878287	3885076	3882313	3799511	3893204	3989287	3793291	3904588	3728885	3701554	3767150,4	3788400

Počet prejdenných km v jednotlivých mesiacoch r.2024:

Na zreteľ treba vziať fakt, že v mesiaci december je viacero dní sviatočných/prázdninový režim.

	01/2024	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024	11/2024	12/2024
Počet prejdenných kilometrov (% podiel mesta)	308556,2	293351	297923,7	300060,4	306953,5	295545,1	296922,1	292726,8	300729,7	316167,8	296109,8	279191

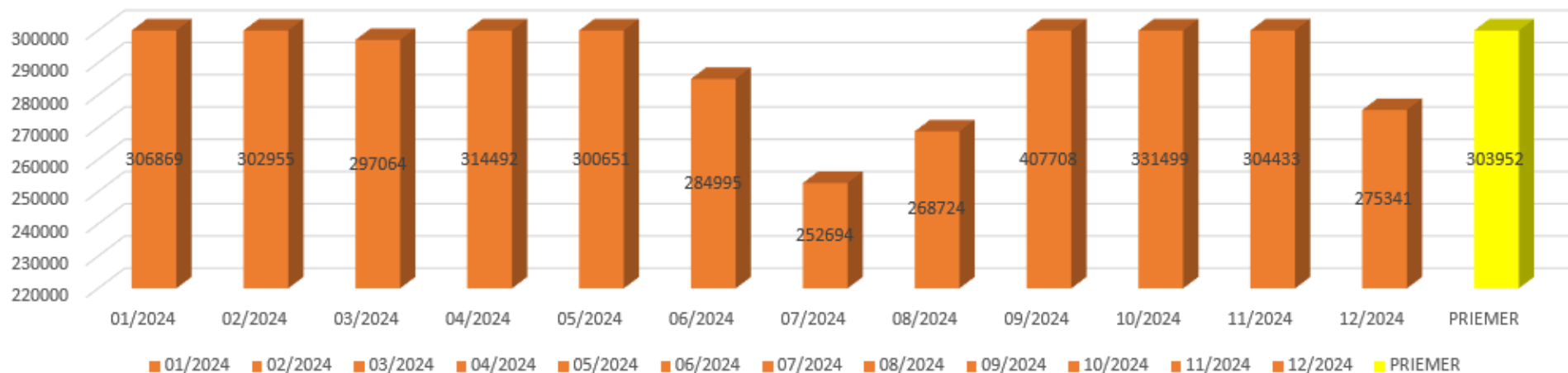

Tržby v jednotlivých mesiacoch:

Suma poskytnutých zliav je hypotetická suma tržieb, ktorá by mohla byť dosiahnutá bez poskytnutia akýchkoľvek zliav. Reálna suma by však bola nižšia, keďže niektoré skupiny cestujúcich by si bez zľavy cestovný lístok nezakúpili a tak by k transakcii ani neprišlo. Uvedené by malo teda za následok zníženie počtu cestujúcich a negatívne zvýšenie podielu individuálnej automobilovej dopravy. Zároveň by uvedené spôsobilo zníženie počtu cestujúcich, zníženie tržieb a nevyhnutnosť väčšieho doplatku mesta.

Skutočné tržby € po zľavnení	01/2024	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024	11/2024	12/2024	PRIEMER
Krátkodobé cestovné	227802	235726	231583	249527	241300	230650	200944	202234	246777	261924	242132	220483	232590
Dlhodobé časové lístky	79067	67229	65481	64965	59351	54344	51750	66490	160930	69575	62301	54859	71362
skutočná SUMA tržieb po zľavnení	306869	302955	297064	314492	300651	284995	252694	268724	407708	331499	304433	275341	303952

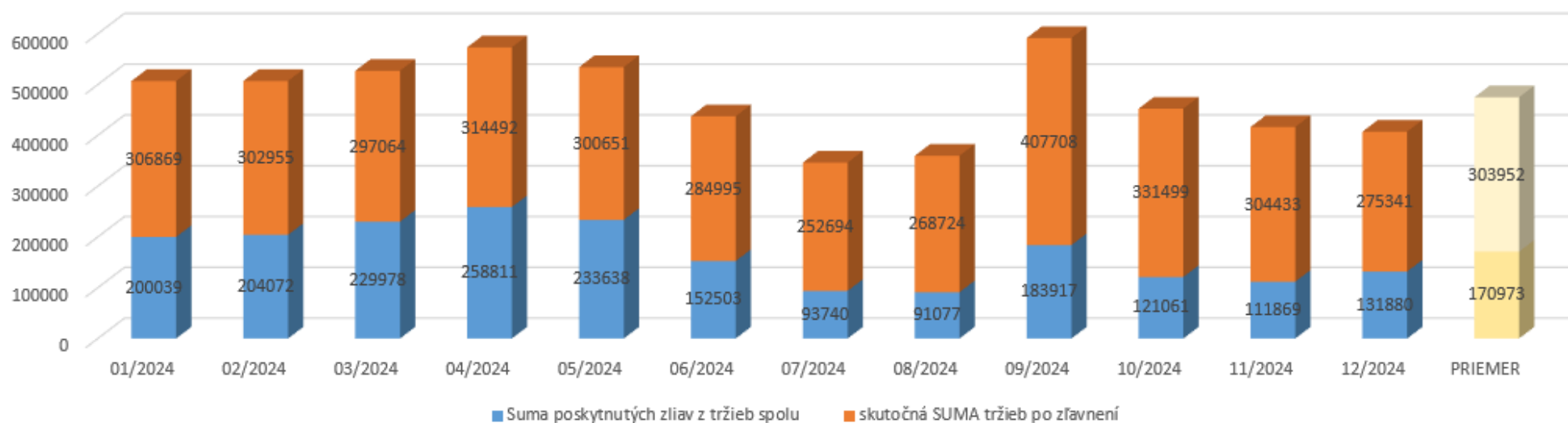
Tržby v jednotlivých mesiacoch r.2024 v € bez DPH (celkovo aj s obcami)

Tržby € bez zliav	01/2024	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024	11/2024	12/2024	PRIEMER
Krátkodobé cestovné	266384	278302	271463	294566	283219	268685	224889	226784	292108	311954	289315	259720	272282
Dlhodobé časové lístky	240524	228725	255579	278738	251071	168812	121545	133017	299517	140606	126988	147501	199385
suma	506908	507027	527042	573303	534289	437498	346434	359801	591624	452560	416302	407221	471667

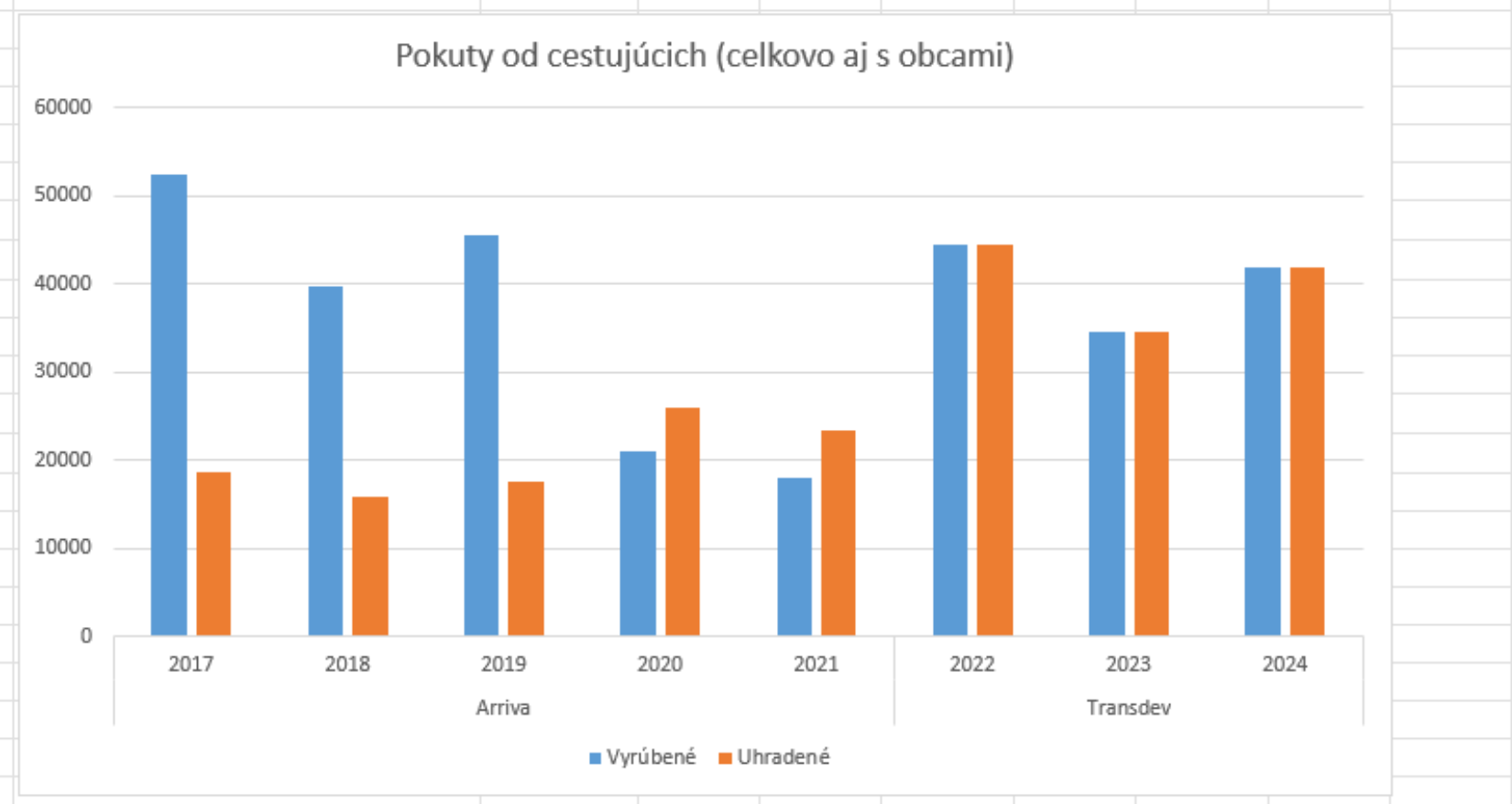
Suma poskytnutých zliav z tržieb spolu	200039	204072	229978	258811	233638	152503	93740	91077	183917	121061	111869	131880	170973
---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Suma poskytnutých zliav z tržieb a skutočná suma tržieb po zľavnení v jednotlivých mesiacoch r.2024 v € bez DPH (celkovo aj s obcami)

Vyrúbené pokuty cestujúcim bez platného cestovného lístka:

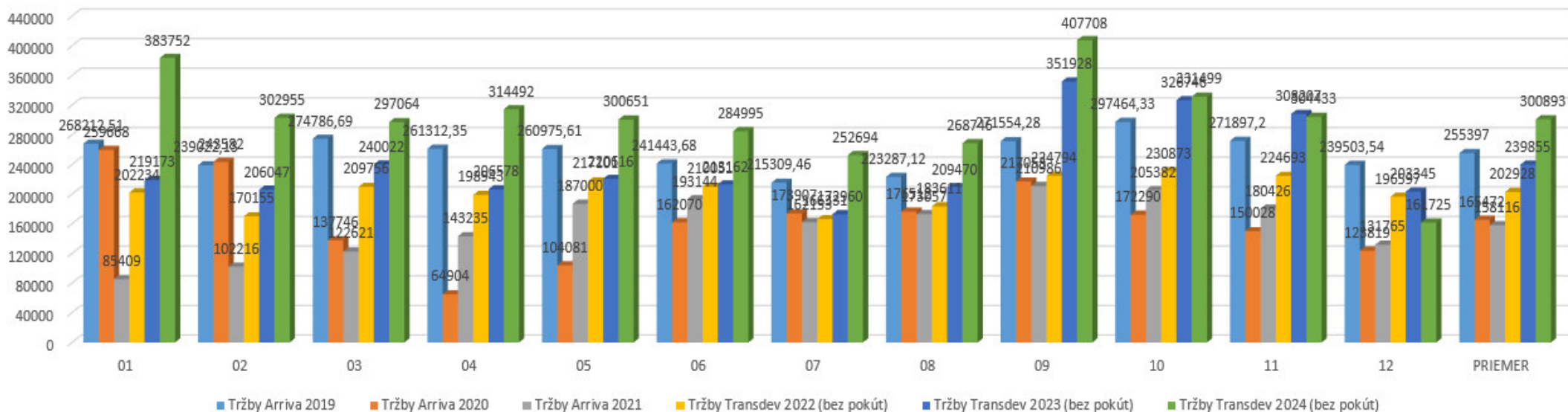
Pokuty cestujúcim	Arriva					Transdev		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vyrúbené	52399,3	39625,5	45548,8	20966,85	18055,05	44411,51	34643,14	41880,34
Uhradené	18598,3	15746,6	17640,1	25998,22	23285,05	44411,51	34643,14	41880,34

Porovnanie tržieb za roky 2020, 2021, 2022, 2023, 2024:

Počas roka 2021 došlo v tarife k miernemu zníženiu ceny SMS lístka. Počas roka 2023 došlo v tarife k zvýšeniu cien.

Porovnanie tržieb v jednotlivých mesiacoch v r. 2019-2024 (celkovo aj s obcami)

Celkové náklady na MHD:

Z uvedenej tabuľky a grafu je zrejmé, že napriek každoročne zvyšujúcej sa cene za tarifný km (vplyvom inflácie v národnom hospodárstve) sú náklady pre mesto na MHD od r.2022 (nový dopravca od r.2022) približne rovnaké. Uvedené je aj v dôsledku každoročného nárastu počtu cestujúcich. Vzhľadom na každoročne zvyšujúce sa tržby a zvyšujúci sa počet cestujúcich je možné tvrdiť, že mesto zvolilo adekvátnu a vhodnú

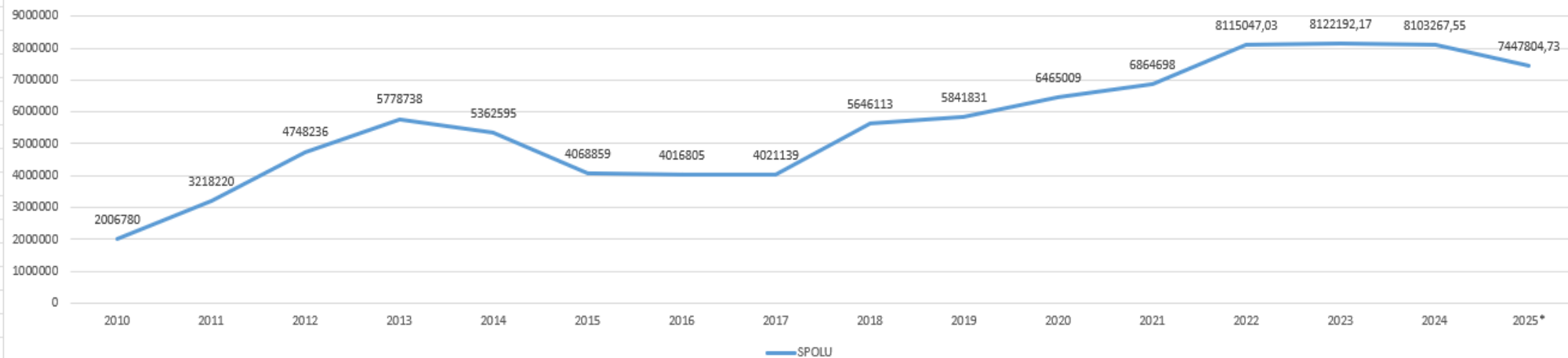
cenovú hladinu. Pre budúce zníženie nákladov na MHD je potrebné zamerať sa na zvýšenie počtu cestujúcich. Zvýšiť počet cestujúcich je možné zavedením nových spojov, kde sa očakáva väčší počet cestujúcich a zvýšením rýchlosti a spoľahlivosti existujúcich spojov MHD. To je možné docieľiť vyhradením jazdných pruhov tak, aby pravidelné dopravné zápchy mali na prevádzku MHD čo najmenší vplyv. Zároveň na zvýšenie počtu cestujúcich v MHD je možné vplyvať aj nepriamo a to rozširovaním lokalít s regulovaným parkovaním, zvyšovaním ceny parkovného, alebo postupným znižovaním počtu parkovacích miest.

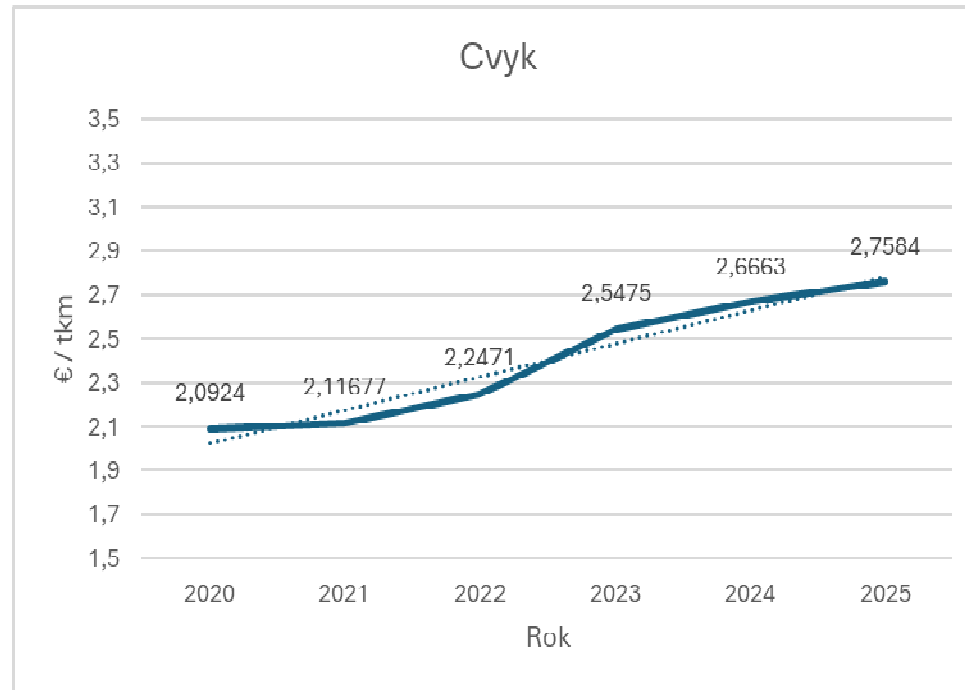
náklady	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	
mesačné predavky (suma)					2400000	2400000	3500000	3300000	3000000	3200000	4800000	6450000	6880913	7385732	7603663	7189388	
mesačné doúčtovania (suma)													425171,7	186085	83961,58	258417	
Doúčtovanie rozdielu Cvyk medzi 01-04 príslušného roka	2006780	3218220	4748236	4013533									0	352088	142557,5		
ročný doplatok (za príslušný rok)					2962595	1668859	516805	721139	2646113	2641831	1665009	414698	808962,1	198287	273085,5		
SPOLU	2006780	3218220	4748236	5778738	5362595	4068859	4016805	4021139	5646113	5841831	6465009	6864698	8115047	8122192	8103268	7447805	
											Cvyk:	2,0924	2,11677	2,2471	2,5475	2,6663	2,7584
											medziročný % rast €/tkm:	1,16	6,16	13,37	4,66	3,45	

Bude známe
6/2025

Bude známe
v 05/2026

Ročné náklady na MHD po odpočítaní tržieb (iba mesto-bez obcí)

Graf priebehu výšky ceny za tarifný kilometer

Kontrola dopravcu

Dopravca každomesačne zasiela, na základe povinností, ktoré mu vyplývajú zo zmluvy, okrem iných aj výkaz o:

- počte prejdených km (výkazy autobusov),
- počte neodjazdených km,
- tržbách,
- sume vybratých pokút,
- iných nákladoch (mýto, cestná daň),
- odchodoch vozidiel z jednotlivých zastávok počas celého mesiaca,

z čoho sa následne, podľa vzorca určeného v zmluve, každý mesiac počíta doplatok za mesiac spätne, k mesačnému preddavku, ktorý im bol poskytnutý pred začiatkom príslušného (počítaného) mesiaca.

V prípade, že nejaký spoj z objektívnych, alebo subjektívnych príčin nebol odjazdený v celej dĺžke (túto informáciu hlási dopravca písomne do 2 dní od kedy skutočnosť nastala), uvedené neodjazdené km nie sú dopravcovi zaplatené. Zároveň v čase vzniku tejto neočakávanej situácie rozhoduje dispečer dopravcu, v súlade s pravidlami uvedenými v Technickoprevádzkových štandardoch MHD v Nitre, či vypraví, alebo už nemá význam vypraviť náhradné vozidlo.

Na základe zmluvy má dopravca povinnosť vypraviť spoj z východzej zastávky linky vždy najneskôr do 60s oproti grafikonu a nie skôr ako určuje grafikon. Na základe reportu odchodov vozidiel z jednotlivých zastávok sú zo súboru približne 35 000 spojov mesačne vyfiltrované také, ktoré nespĺňajú uvedené podmienky a je zaslaná dopravcovi výzva na vysvetlenie meškania. V prípade, že sa podľa podmienok dokumentu Technickoprevádzkové štandardy MHD v Nitre nejedná o meškania z dôvodu vis mayor, ale o dôvody meškania z viny dopravcu, je im udelená pokuta 50€ za každý takýto prípad.

V roku 2024 boli udelené pokuty v celkovej výške 5850€.

Pre informovanie vo vzťahu k obsadenosti jednotlivých spojov bola dopravcom zaslaná tabuľka o obsadenosti spojov. Aktuálne prebieha spracovanie tabuľky (tabuľka 1 – cca 1500 riadkov, tabuľka 2 cca 800 riadkov) do prehľadnej formy. Po spracovaní bude tabuľka predložená ku kontrole plnenia uznesenia.

Odbor dopravy taktiež dlhodobo eviduje potrebu aktualizácie Plánu dopravnej obslužnosti (ďalej len „PDO“), v minulosti boli vyčlenené finančné prostriedky k jeho aktualizácií, ktoré však neboli dostatočné. V súčasnosti vzhľadom na predmetné uznesenie je potrebné opätovne vyčleniť financie pre potreby spracovania PDO. Odbor dopravy opätovne vykoná prieskumom trhu, zistí predbežnú hodnotu zákazky a následne dá odporúčanie k vykonaniu rozpočtového opatrenia. Cieľom vypracovania predmetného dokumentu je návrh optimalizácie dopravnej obslužnosti MAD, ktorý prinesie zvýšenie efektívnosti MHD, čo prirodzene prispeje k trvalo udržateľnému spôsobu financovania VOD. Do tvorby Plánu dopravnej obsluhy bude zapojená aj komisia pre mestskú mobilitu, ktorá bude môcť materiál pripomienkovať.

Výsledky sčítania cestujúcich za r.2024

Podľa metodiky štatistického úradu je priemerný denný počet cestujúcich počas pracovného dňa: 95tis.

Priemerný denný počet cestujúcich počas víkendov a sviatkov: 38tis.

Počet cestujúcich počas dňa pracovného pokoja je 40% z počtu cestujúcich počas pracovného dňa.

Počas pracovného dňa, v čase dopravnej špičky medzi 07:00-08:00 a medzi 14:30-16:30 sme zaznamenali až na 10% spojoch prekročenú maximálnu kapacitu vozidla.

Až na 46% spojoch počas dopravnej špičky bolo zaznamenané meškание vozidla 3-17 minút, pričom cestujúci na týchto meškajúcich spojoch tvoria až 19% z celkového denného počtu cestujúcich.

Návrh systému sčítania cestujúcich

Doplnenie systému sčítania cestujúcich na všetkých dverách vo všetkých vozidlách MHD by stálo, na základe konzultácie s dopravcom, približne 350tis.€. Jeden zo spôsobov financovania je z vlastného rozpočtu mesta. Mestský úrad zároveň preveruje možnosti spolufinancovania z externých zdrojov v prípade, že žiadateľom o dotáciu by bol dopravca.

Uznesenie sa plní navrhujeme nový termín kontroly 01.10.2025

Spracoval: Ing. Matúš Maruniak - vedúci odboru dopravy; Ing. Ivan Janček – referent pre mobilitu a MHD.

.....
Mgr. Martin Horák
prednosta MsÚ v Nitre

V Nitre dňa 04.06.2025